

(2^e)
1028-57

- > DE AANLEIDING
- > DE DOELSTELLINGEN
- > OVERZICHT VAN DE MAATREGELEN
- > DE PROCEDURE IN KORT BESTEK

Rivierverruiming door dijkverlegging Hondsbroeksche Pleij

Grens plangebied

IJSSEL

Veerdam

MOSTERDHOF

Strang

Composterings-
bedrijf

De Biet

boerderij de
Boven Pleij

WESTERVOORT

NEDERRIJN/LEK

Oude Westervoortse
bandijk en grens-
gebied plangebied

IJsselkop

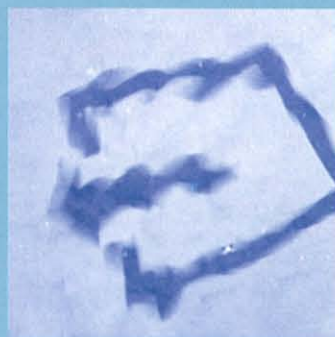
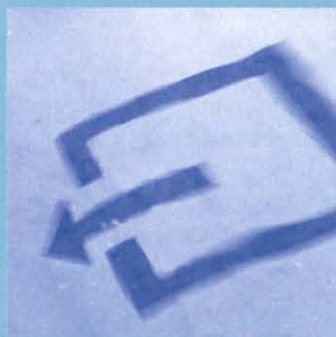
Pleijdijk

NEDERRIJN
(Pannerdensch
kanaal)

Schans

plannen voor
veiligheid en
natuur

1

1 DE AANLEIDING

Waarom een project in de Hondsbroeksche Pleij?

Het klimaat verandert, de zeespiegel stijgt, de bodem daalt. Er komt steeds meer water onze kant op. Daarom moeten we op zoek naar nieuwe maatregelen om ook in de toekomst droge voeten te houden. Het klassieke recept van dijkverhoging alleen is onvoldoende. 'Ruimte voor de rivier' is het motto voor het nieuwe beleid. De Hondsbroeksche Pleij is daarvoor een uitgelezen plek. Een uitgebreide studie heeft concrete plannen opgeleverd voor rivierverruimende maatregelen in dit gebied. Inspraak en besluitvorming zijn de volgende stappen.

In natte tijden hebben grote rivieren zoals de Rijn en zijn zijtakken ruimte nodig om het water veilig naar zee af te voeren. Door de eeuwen heen hebben we echter steeds meer ruimte van de rivier afgesnoept, bijvoorbeeld door steeds hogere dijken te maken, die steeds dicht tegen de rivier aan kwamen te liggen. En door steeds meer te bouwen in de uiterwaarden – het 'winterbed' – waar de rivier bij hoogwater eigenlijk vrij spel zou moeten hebben. Dat kan lang goed gaan, maar eens in de zoveel tijd laat een grote rivier z'n tanden zien.

De hoogwaters van '93 en '95: Nederland wakker geschud

De kerstperiode van 1993 en eind januari 1995: overal in het Nederlandse rivierengebied zorgde extreem hoogwater toen voor grote problemen. De foto (uit januari '95) laat zien dat deze hoogwaters ook in het gebied ter hoogte van de Hondsbroeksche Pleij niet onopgemerkt zijn gebleven. De Pleijdijk, de 'primaire waterkering' die het gebied achter de dijk tegen overstromingen beschermt, heeft zich bij beide gelegenheden evenwel goed gehouden. Geen wonder, want de Pleijdijk was vrij kort daarvoor – in 1991 – verbeterd. Maar elders had de noodzakelijke dijkverbetering om allerlei redenen achterstand opgelopen. Daar werd de situatie kritiek. In januari 1995 zijn er zelfs op grote schaal mensen geëvacueerd.

De dreigende overstromingen hebben Nederland wakker geschud. Dijken die nog te laag en te zwak waren, zijn nadien in hoog tempo hoger en steviger

gemaakt. Vrijwel alle dijken kunnen nu een hoogwatergolf van 15.000 kubieke meter per seconde (bij Lobith) keren.

Motto voor nieuw beleid: 'Ruimte voor de rivier'

Hoe nu verder? Alles wijst erop dat we in de komende decennia vaker te maken zullen krijgen met extreem hoge waterstanden, hoger nog dan in 1993 en 1995. Klimaatverandering is daarvoor een belangrijke oorzaak.

We kunnen daarom niet tevreden achterover leunen. De inzet is het rivierengebied *duurzaam* tegen overstromingen te beveiligen. *Duurzaam* houdt in:

- dat we niet alleen de huidige maar ook de toekomstige generaties willen beschermen;
- dat we nu maatregelen nemen waarvan we later geen spijt krijgen als er inderdaad vaker hoogwater op ons afkomt;
- dat we de dijken niet keer op keer nóg hoger en nóg steviger maken, want als een dijk het dan onverhoopt toch een keer niet houdt is de malaise alleen maar groter.

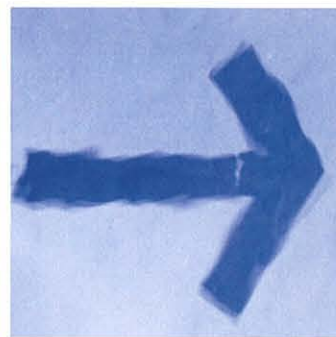
Bovendien is de benodigde ruimte voor dijkverbeteringen inmiddels nagenoeg opgebruikt. Bij de laatste dijkverbeteringen is het veelal met passen en meten nog net gelukt de belangrijkste waarden binnendijs (bijvoorbeeld woningen, tuinen) en buitendijs (bijvoorbeeld natuur) te sparen. Maar de rek is eruit.

2

3

Het alternatief is 'Ruimte voor de rivier'. Dat is na de hoogwaters van 1993 en 1995 het motto geworden voor het beleid. Deze nieuwe beleidslijn betekent dat er voor het gehele rivierengebied gekeken wordt naar rivierverruimende maatregelen. Dat kan bijvoorbeeld door uiterwaarden te verlagen, door obstakels in de uiterwaarden te verwijderen en door dijken landinwaarts terug te leggen, zodat de uiterwaarden breder worden. Dit laatste is één van de prominente onderdelen die in de plannen voor de Hondsbroeksche Pleij nader zijn uitgewerkt.

Hondsbroeksche Pleij: splitsingspunt in de rivier

Op een aantal plekken is inmiddels al gestart met rivierverruiming, zoals bij de volgende drie 'voorbeeldprojecten':

- Bij de wijk Malburgen aan de zuidkant van Arnhem, is de dijk over een lengte van 1200 meter maximaal 200 meter landinwaarts verlegd;
- Bij Oosterbeek is 350 meter van de spoordam vervangen door een brug op pijlers, waardoor de huidige brug dus eigenlijk een stuk wordt verlengd;
- Op de Nederrijn/Lek is bij Driel het eiland tussen de stuw en de sluis verlaagd.

De Hondsbroeksche Pleij, eveneens aangewezen als zo'n voorbeeldproject, komt binnenkort aan de beurt.

Waarom is rivierverruiming in de Hondsbroeksche Pleij nodig? Dat zie je in één oogopslag als je ter plekke een kijkje neemt. Het punt is namelijk dat het gebied een flessenhals is: bij Westervoort perst de IJssel zich nu nog door een nauwe buis. De Pleijdijk en de kade langs de Koningspleij, die er pal tegenover ligt, snoeren de rivier nu in. De Pleijdijk terugleggen is als de kraan naar de IJssel open zetten. De rivierverruiming mag op de korte termijn echter niet leiden tot veranderingen in deze afvoerverdeling tussen de Nederrijn/Lek en de IJssel. De maatregelen in de Hondsbroeksche Pleij maken het mogelijk om de afvoerverdeling te regelen, afhankelijk van de dan benedenstrooms uitgevoerde projecten.

Initiatiefnemers en bevoegd gezag

Het Waterschap Rijn en IJssel is initiatiefnemer van het project rivierverruiming Hondsbroeksche Pleij, samen met Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland. De inmiddels uitgewerkte plannen betreffen de technische/rivierkundige kant van de zaak, maar bijvoorbeeld ook het landschap en de natuur in de nieuwe situatie, en de mogelijkheden voor fietsers, wandelaars en andere recreanten.

Besluitvorming door het bevoegd gezag is de volgende stap. De provincie moet goedkeuring geven aan het dijkverleggingsplan, terwijl de gemeente Westervoort aan zet is om het bestemmingsplan voor de inrichting van het gebied (gedeeltelijk) te herzien.

luchtfoto binnenkant omslag:

De Hondsbroeksche Pleij is een voormalige uiterwaard gelegen aan het splitsingspunt tussen de Nederrijn en IJssel ter hoogte van Westervoort. De Hondsbroeksche Pleij wordt begrensd door de Pleijdijk, veerdam en de oude Westervoortse bandijk. Het gebied heeft voornamelijk een agrarisch karakter. Kenmerkend zijn de boerderij de Boven Pleij, het meirassgebied De Biet, een oude meidoornhaag en het groencomposteringsbedrijf aan de dijk. Door het gebied loopt ook een oude rivierstrang.

foto 1: De Pleijdijk tijdens hoog water in 1995. Omdat de dijk in 1991 nog was versterkt heeft de dijk zijn werk toen der tijd goed gedaan. Het binnendijkse water is kwelwater.

foto 2: Hoog water in 1995. De IJssel ter hoogte van Westervoort, met de Hondsbroeksche Pleij op de achtergrond.

foto 3: De ontgrondingsplas in de Hondsbroeksche Pleij. De plas is ontstaan door klei- en zandwinning voor de dijkverbetering in 1991.

1

2

2 DE DOELSTELLINGEN

Rivierverruiming, nieuw regelwerk, inpassingsmaatregelen

Veiligheid staat voorop. De rivierverruiming in de Hondsbroeksche Pleij moet bijdragen aan een duurzame oplossing van de hoogwaterproblematiek. Dit kan bereikt worden door de huidige Pleijdijk op te offeren als primaire waterkering en een nieuwe dijk, op grotere afstand van de rivier, daarvoor in de plaats aan te leggen. Verder zijn er maatregelen nodig om ook in de nieuwe situatie de afvoerverdeling tussen de Nederrijn en de IJssel goed te kunnen handhaven. En als de Hondsbroeksche Pleij toch al op de schop moet, biedt dit mogelijkheden tegelijkertijd mooie dingen te doen voor landschap, natuur en recreatie.

Het splitsingspunt tussen Nederrijn en IJssel lag aanvankelijk verder stroomafwaarts dan nu, in de vorm van een verzande haarspeldbocht. In 1773-1774 is een afsnijding aangelegd, waarmee de IJssel ter plekke een nieuwe bedding kreeg. Aan weerszijden kwamen dicht op de rivier hoge leidijken. Die waren vooral bedoeld om de verdeling van de waterafvoer te regelen. De leidijk aan de oostelijke kant, de huidige Pleijdijk, ging al snel tevens als primaire waterkering fungeren, samen met de Veerдам die haaks op de Pleijdijk aansluit. De oude Westervoortse bandijk hoefde nadien zijn beschermingsfunctie tegen overstromingen niet langer te vervullen.

Gebieden zoals de Hondsbroeksche Pleij geven een goed beeld van de geschiedenis en verdienen het daarom met respect behandeld te worden. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor de plannen. Maar alles bij het oude laten, is geen optie. Waar moeten de plannen dan wel aan voldoen? Om dit duidelijk te maken is enige technische uitleg nodig.

Hogere waterstanden voorspeld

De Rijn komt bij Lobith ons land binnen en zoekt daarna zijn weg via verschillende zijtakken: de Waal, de Nederrijn/Lek en de IJssel. Uitgangspunt voor de vereiste hoogte en stevigheid van de dijken langs de Rijntakken is de maatgevende afvoer: de hoeveelheid water die de dijken moeten kunnen weerstaan zonder dat het achterliggende gebied overstroomt. Tot 2002 was een maatgevende afvoer van 15.000 kubieke meter per seconde (bij Lobith) de maatstaf voor de hoogte en stevigheid van de dijken.

Bij de maatgevende afvoer gaat het overigens om een extreme hoeveelheid water. De kans dat deze zich aandient, is 1/1250 per jaar. Om u een indruk te geven: tijdens het hoogwater van 1995 passeerde bij Lobith circa 12.000 kubieke meter water per seconde. En dat was sinds 1926 niet meer vertoond.

Het punt is nu dat de dijken in de toekomst berekend moeten zijn op hogere maatgevende afvoeren dan voorheen. De maatgevende afvoer wordt namelijk bepaald op basis van een berekening over een lange reeks van jaren. De extreem hoge waterstanden in 1993 en 1995 waren daarin vooralsnog niet meegerekend. Inmiddels is dit wel gebeurd. En dan komt de maatgevende afvoer ook hoger uit: op 16.000 kubieke meter per seconde. Dit is de nieuwe maatstaf. Maar dat betekent ook dat opnieuw bezien moet worden of de huidige dijken nog steeds aan de eisen voldoen. Dit blijkt lang niet overal zo te zijn. Intussen gaat het overheidsbeleid ervan uit – op basis van onderzoek – dat we in de toekomst rekening moeten houden met een nóg hogere maatgevende afvoer, oplopend tot 18.000 kubieke meter per seconde. Mogelijk wordt het water dan ook anders over de rivieren verdeeld.

Naar een duurzame oplossing door rivierverruiming

Voor de rivierverruiming in de Hondsbroeksche Pleij is de nieuwe maatgevende afvoer van 16.000 kubieke meter de absolute ondergrens. In de oplossing moet bovendien voldoende rek zitten om een verdere ophoging van de maatgevende afvoer op te vangen, zonder dat daarvoor op korte termijn opnieuw aan-

3

4

5

vullende maatregelen nodig zijn. Geen lapmiddel of noodverband, maar een oplossing die lang meekan – dat is het streven.

Voor de kans op een overstroming voorbij het splitsingspunt van de Nederrijn en de IJssel maakt het nogal wat uit hoe het water hier over beide riviertakken verdeeld wordt. Een regelwerk op de Hondsbroeksche Pleij moet garanderen dat de afvoerverdeling tot een Maatgevende afvoer van 16.000 kuub per seconde gelijk blijft. Pas boven een Maatgevende afvoer van 16.000 m³/s bij Lobith wordt de vaste verhouding in de verdeling losgelaten. De Planologische KernBeslissing (PKB) voor Ruimte voor de rivier (zie www.ruimtevoorderivier.nl) heeft onder andere tot doel de veiligheid langs de Rijn uiterlijk in 2015 in overeenstemming te brengen met de wettelijke norm. In de voortgangsrapportage daarover aan de Tweede Kamer heeft de stuurgroep van de PKB vastgesteld dat de Lek niet meer dan het evenredige deel van 16.000m³/s hoeft te verwerken. Komt er nog meer water, dan moeten de Waal en de IJssel zo'n piek zeewaarts afvoeren. Zowel boven als beneden de 16.000m³/s beïnvloeden rivierverruimingsprojecten die afvoerverdeling. Een regelwerk in de Hondsbroeksche Pleij is daarom gewenst.

De uit te voeren maatregelen in de Hondsbroeksche Pleij zijn ingrijpend en noodzakelijk. Maar ze mogen niet ten koste gaan van de waarden die dit gebied nu al heeft. De kans wordt aangegrepen om de waarden te vergroten voor de natuur, het landschap (inclusief cultuurhistorie) en recreatie.

Milieueffectrapportage: onderzoek naar alternatieven en effecten

De meest voor de hand liggende oplossing voor de rivierverruiming is de huidige Pleijdijk te vervangen door een nieuwe dijk, verder landinwaarts. Dat kan op tal van manieren. Voor het regelwerk en voor de nieuwe inrichting van het gebied komen eveneens veel varianten in aanmerking. De mogelijke oplossingen zijn uitgebreid onderzocht in een milieueffect rapportage, een onderzoek naar alternatieven en

effecten. De resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld in een Projectnota/Milieueffectrapport. Dit is een van de documenten waarop u tijdens de inspraakronde kunt reageren (zie ook het slothoofdstuk).

Kenmerkend voor een milieueffectrapportage is dat er een oplossing wordt onderzocht die op milieugebied het onderste uit de kan haalt: het meest milieuvriendelijke alternatief. In het onderzoek ten behoeve van de rivierverruiming bij de Hondsbroeksche Pleij zijn bouwstenen van dit meest milieuvriendelijke alternatief gebruikt om de plannen verder op te waarderen. Uiteindelijk heeft dit een 'voorkeursalternatief' opgeleverd. De belangrijkste ingrediënten daarvan vindt u in het volgende hoofdstuk.

De doelstellingen op een rij

Voor het project Hondsbroeksche Pleij zijn de doelstellingen om duurzame rivierverruimende maatregelen te realiseren die:

- minimaal een gelijkblijvende maatgevende hoogwaterstand opleveren bij een maatgevende afvoer bij Lobith van 16.000 kubieke meter per seconde, bij een gelijkblijvende afvoerverdeling over Nederrijn en IJssel;
- een zo groot mogelijke toekomstwaarde hebben, zowel wat betreft afvoercapaciteit als afvoer-verdeling;
- zo goed mogelijk zijn ingepast in de omgeving.

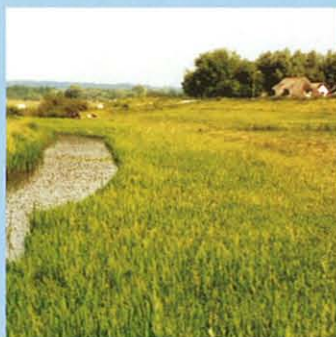
foto 1: Werkzaamheden aan de Pleijdijk, ter hoogte van de woning bij Schans, ten tijde van de dijkverbetering in 1991.

foto 2: Werkzaamheden ter verbetering van de Pleijdijk in 1991.

foto 3: Het splitsingspunt "IJsselkop", waar de Nederrijn zich splitst in de Nederrijn/Lek en IJssel.

foto 4: De topografische kaart (© Topografische dienst Emmen) geeft een duidelijk beeld van de omgeving van de Hondsbroeksche Pleij en het splitsingspunt "IJsselkop"

foto 5: Landbouw vindt nu nog op ruime schaal plaats in de Hondsbroeksche Pleij.

1

2

3 OVERZICHT VAN DE MAATREGELEN

Wat gaat er gebeuren?

Om de rivierverruiming te realiseren, zijn verschillende maatregelen nodig. Om te beginnen komt er, meer landinwaarts, een nieuwe dijk. De zone tussen de bestaande en de nieuwe dijk gaat plaats bieden aan een hoogwatergeul. Een regelwerk (een 'overlaat') bij de opening van deze geul zorgt bij hoge waterstanden voor een juiste verdeling van de afvoer over de Nederrijn en de IJssel. Verder zijn er aanvullende maatregelen nodig in verband met de wateroverlast in Westervoort. Daarnaast is in de studie veel aandacht uitgegaan naar de inrichting van het gebied in de nieuwe situatie. Er komen volop mogelijkheden om te wandelen, te fietsen, te vissen en van de natuur te genieten.

Op de kaart is te zien wat er zoal gaat gebeuren in de Hondsbroeksche Pleij. De belangrijkste onderdelen van het plan komen hieronder stuk voor stuk aan de orde. Telkens wanneer de aanduiding 'Pley' gebruikt wordt – Pleykade, Pleydijk, Pleypolder – gaat het om de nieuwe situatie. De aanduiding 'Pleij' verwijst naar de huidige situatie.

De nieuwe Pleydijk: strakke lijn

De nieuwe Pleydijk gaat de functie van primaire waterkering overnemen van de bestaande Pleijdijk. Om de gewenste ruimte voor de rivier te verkrijgen, komt de nieuwe Pleydijk verder landinwaarts te liggen. Vanaf de IJsselkop tot aan de af te graven Veerdam (waar de nieuwe dijk vloeiend gaat aansluiten op de bestaande) gaat het om een verschuiving van circa 250 meter; tussen Schans en IJsselkop verschuift de dijk circa 150 meter landinwaarts. De nieuwe dijk loopt als een strakke lijn door het landschap, min of meer evenwijdig aan zijn voorganger. De belijning en de vormgeving maken de dijk herkenbaar als een modern waterstaatkundig werk. Er is in elk geval een duidelijk verschil met de kronkelende oude Westervoortse bandijk, die eeuwen ouder is.

De kruin van de nieuwe dijk is 4 meter breed, met daarop een verhard inspectiepad van 3 meter breed. Dit pad is toegankelijk voor wandelaars en fietsers. Auto's kunnen er niet terecht.

Tegen de zijkant van de dijk (het talud) komt een aarden laag waarop vooral gras wordt ingezaaid dat bestand is tegen de schurende werking van water, maar ook waardevol is met het oog op de natuur. De vegetatie wordt 'natuurtechnisch beheerd'. Dit betekent onder meer twee keer per jaar maaien en het maaisel afvoeren.

De nieuwe Pleykade (nu nog de Pleijdijk)

Het zuidelijke deel van de Pleijdijk – tussen Schans en IJsselkop – verdwijnt om de Nederrijn extra speelruimte te geven. Het gedeelte van de huidige Pleijdijk langs de IJssel – dat 'Pleykade' gaat heten – blijft gehandhaafd. Dat is nodig in verband met het regelen van de afvoerverdeling.

Grote veranderingen aan de dijk zelf zijn hier niet nodig. Op de kruin van de dijk komt er een pad. De Pleykade is toegankelijk voor wandelaars en geeft bijvoorbeeld vissers toegang tot de rivier. Op twee plaatsen leiden paden naar de Pleykade: bij het regelwerk (zie hieronder) en ter plekke van de af te graven Veerdam, waar de nieuwe hoogwatergeul in de IJssel uitmondt. De picknick-plaats bij de IJsselkop blijft.

De hoogwatergeul: regeling afvoerverdeling en speeltuin voor de natuur

Het is belangrijk de afvoerverdeling over de Nederrijn en de IJssel goed te kunnen regelen. Vooral tijdens hoogwater moet het mogelijk zijn een deel van het aangevoerde water bovenstrooms van het splitsings-

3

4

5

punt aan de Nederrijn te onttrekken en via de IJssel af te voeren. Dat is de belangrijkste functie van de hoogwatergeul waarin het plan voorziet.

Deze hoogwatergeul loopt tussen de Pleykade en de Pleydijk door en is ongeveer 1500 meter lang en circa 250 meter breed. Benedenstrooms mondt de geul uit in de IJssel. Pas als het rivierpeil hoger komt dan de oeverwal, loopt de geul vanaf de benedenstroomse zijde af geleidelijk vol. Dat gebeurt gemiddeld circa 8 dagen per jaar. Gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar is het rivierpeil zo hoog dat het water ook aan de bovenstroomse kant de geul in loopt, via de overlaat (een drempel) die hier wordt aangelegd. Gedurende deze dagen is sprake van een meestromende hoogwatergeul.

Ten noorden van het groencomposteringsbedrijf (dat aldaar verdwijnt) wordt de geul tot 8,5 meter +NAP afgegraven. Daardoor ontstaat een uniek riviermoeras, dat goed aansluit bij het binnendijks gelegen natuurgebied De Biet.

Door stijging van de rivierwaterstand zal dus af en toe rivierwater de geul instromen of stijgt het grondwater tot boven het maaiveld in de geul. In de afwisselend natte en droge geul ontstaat gevarieerde natuur. Naast een grotere plantenrijkdom, wordt het ook voor vogels en andere dieren een aantrekkelijk gebied. De natuur zal hier in elk geval de boventoon gaan voeren. Belangrijk is dat de geul voldoende open blijft om zijn afvoerfunctie waar te maken, maar afgezien daarvan worden de inrichting en het beheer van de geul zo goed mogelijk afgestemd op de natuur.

Het regelwerk: toegankelijk voor wandelaars

Of er water via de hoogwatergeul wordt afgevoerd, wordt geregeld door de overlaat aan het begin ervan. Dit is een gedeeltelijk met steen versterkte dwarsdam, met een zorgvuldig uitgekende hoogte. Het water gaat pas over deze kunstmatige drempel heenstromen, als dit voor een goede afvoerverdeling noodzakelijk is.

De overlaat wordt opengesteld voor het publiek. Het is dus voor wandelaars mogelijk vanaf de Pleydijk via de overlaat de Pleykade te bereiken (behalve tijdens die enkele dagen per jaar dat er water over de overlaat stroomt).

Gemaal en 'kwelvenster' om overlast in Westervoort te voorkomen

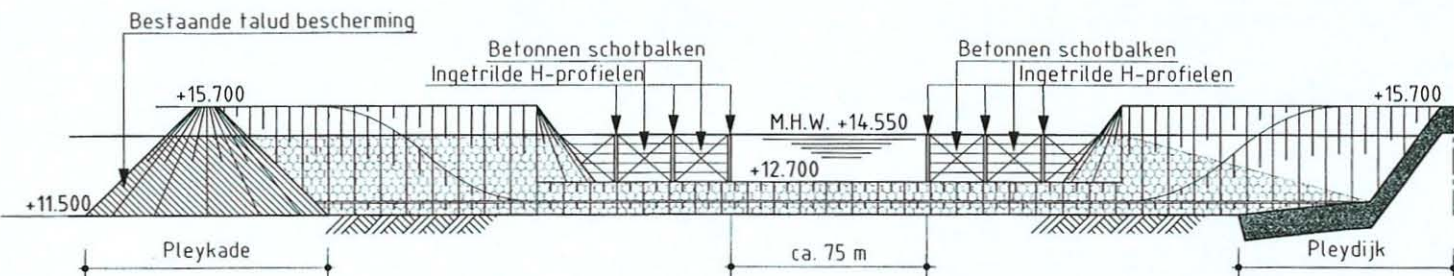
Tijdens periodes met veel neerslag, gecombineerd met hoge waterstanden in de rivier, treedt er op dit moment wateroverlast op in Westervoort. Het is voorgekomen dat het grondwater dan zo hoog kwam te staan dat kelders en kruipruimten onder water liepen. Zonder aanvullende maatregelen zou dit probleem verergeren door de rivierverruiming. De nieuwe Pleydijk komt immers dicht bij Westervoort te liggen en daardoor zou er (via de ondergrond) meer kwelwater in Westervoort komen.

Een randvoorwaarde voor het project is dat de wateroverlast in Westervoort zeker niet toeneemt. Dat wordt bereikt met twee maatregelen: een zogenaamd kwelvenster en een gemaal. De strang (voormalige rivierloop) die nu al door het gebied loopt, is in feite een natuurlijk verzamelpunt van de rivierkwel die door en onder de dijk het gebied bereikt. Deze strang wordt zodanig aangepast dat er een doorgaande en diepe waterloop ontstaat en de strang de functie van kwelvenster gaat vervullen. Via de strang wordt het water naar een nieuw gemaal in de noordpunt van de Pleypolder geleid. Dit gemaal pompt het overtollige water naar de IJssel. Deze maatregelen voorkomen niet alleen dat er in vergelijking met de huidige situatie extra kwelwater tot Westervoort doordringt, ze zorgen er ook voor dat de huidige wateroverlast daar vermindert.

Natuurvriendelijke inrichting van de Pleypolder

De nieuwe Pleydijk en de oude Westervoortse bandijk omringen samen de Pleypolder. Hoe komt deze polder eruit te zien?

De strang wordt een duidelijk herkenbaar, doorlopend lint, dwars door de polder heen. De plas aan het

begin van de strang wordt met schone grond ondieper gemaakt, zodat ook daar een smalle strang overblijft. Ook ten noorden van De Biet wordt de vroeger wel aanwezige strang weer aangelegd. Bijna overal langs de strang komen natuurvriendelijke oevers, met geleidelijk aflopende taluds.

Weides, hooiland en bouwland worden grotendeels op een natuurvriendelijke wijze gebruikt. Ook in het overige gebied wordt het beheer sterk op de natuur gericht.

De oorspronkelijke verkaveling en het historisch padenpatroon worden gerespecteerd. Datzelfde geldt voor de oude lands- en gemeentegrens, waaronder ook het restant van de landschappelijk markante en cultuurhistorisch belangrijke meidoornhaag.

Voor recreanten is er vanaf de Pleydijk en de oude Westervoortse bandijk goed zicht op de Pleypolder. Daarnaast is het de bedoeling om dwars door de Pleypolder, langs de nog bestaande rij hoge wilgen, een nieuw onverhard pad van dijk tot dijk aan te leggen. Het pad tussen de strang en de meidoornhaag blijft gehandhaafd.

foto 1: De oude rivierstrang in de Hondsbroeksche Pleij heeft deels een natuurlijk karakter.

foto 2: Het splitsingspunt IJsselkop, gezien vanaf de Pleydijk. Op de voorgrond is de oever van de IJssel zichtbaar.

foto 3: Delen van de Hondsbroeksche Pleij worden behoorlijk nat als de waterstand in de rivier hoog is.

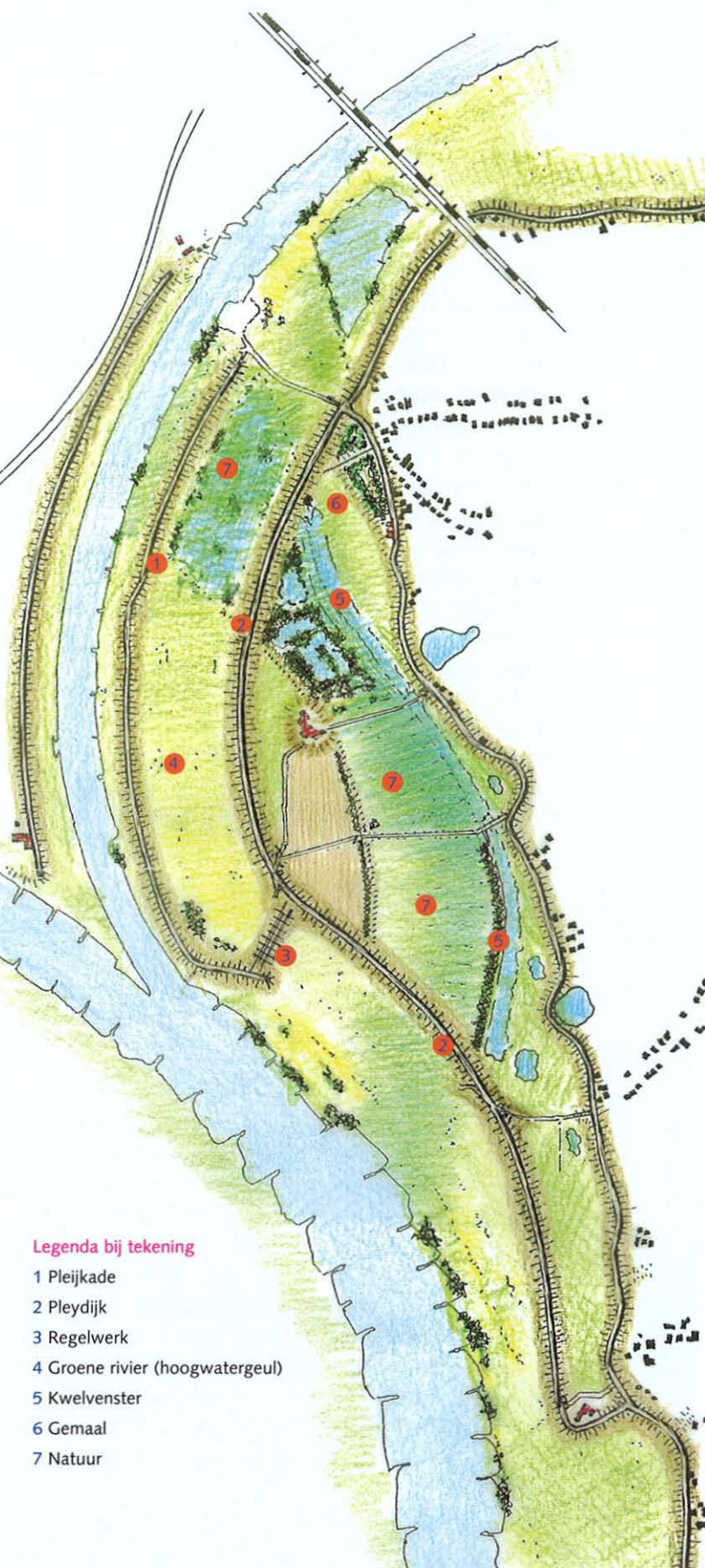
foto 4: Drie dimensionale computeranimatie van het plangebied na uitvoering van de geplande werkzaamheden.

foto 5: Zicht op de Hondsbroeksche Pleij, waar nog koeien worden geweid.

foto 6: Technische tekening van een mogelijk regelwerk dat moet komen in de Hondsbroeksche Pleij.

Legenda bij tekening

- 1 Pleykade
- 2 Pleydijk
- 3 Regelwerk
- 4 Groene rivier (hoogwatergeul)
- 5 Kwelvenster
- 6 Gemaal
- 7 Natuur

4 DE PROCEDURE IN KORT BESTEK

Hoe nu verder?

In de afgelopen jaren is veel onderzoek verricht en heeft uitgebreid overleg plaatsgevonden. Dit alles heeft ertoe geleid dat er nu concrete plannen op tafel liggen, waarover besluitvorming dient plaats te vinden. Dat zijn langdurige procedures. De eerste stap is een inspraakronde die vier weken duurt. Op de website www.hondsbroekschepleij.nl wordt actuele informatie over de procedures en de planning gegeven. Uiteindelijk beslist de provincie Gelderland over het dijkverleggingsplan en de gemeente Westervoort over de (gedeeltelijke) herziening van het bestemmingsplan.

Het Waterschap Rijn en IJssel is initiatiefnemer van het project rivierverruiming Hondsbroeksche Pleij, samen met Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland. Verder zijn de gemeente Westervoort en de provincie Gelderland intensief betrokken geweest bij de uitwerking van de plannen, en is regelmatig overleg gevoerd met een adviesgroep waarin bewoners, belangenorganisaties en overheidsinstanties vertegenwoordigd zijn.

Besluitvorming: dijkverleggingsplan en herziening bestemmingsplan

Het meewegen van de milieueffecten tijdens de milieueffectrapportage heeft geleid tot een voorkeursalternatief. Dat alternatief is nader uitgewerkt in het dijkverleggingsplan. De hoofdlijnen daarvan zijn gepresenteerd in hoofdstuk 3 van deze brochure. De noodzakelijke inrichtingsmaatregelen voor de Hondsbroeksche Pleij in de nieuwe situatie vallen strikt genomen buiten het kader van het dijkverleggingsplan. Voor deze inrichtingsmaatregelen is het noodzakelijk dat de gemeente Westervoort het bestemmingsplan voor de Hondsbroeksche Pleij herzielt. Ook voor dit bestemmingsplan heeft de milieueffectrapportage overigens belangrijke bouwstenen aangeleverd, samen met een 'landschapsplan'.

Nu de plannen eenmaal zijn uitgewerkt, kan de formele besluitvorming een stap verder komen. De eerste stap hierin houdt in dat het dijkverleggingsplan en het herziene bestemmingsplan tegelijkertijd ter inzage worden gelegd. Gedurende die periode van vier weken is er voor iedereen de gelegenheid

reacties ('zienswijzen') in te dienen.

Uiteindelijk moet Gedeputeerde Staten (het dagelijks bestuur) van de provincie goedkeuring geven aan het dijkverleggingsplan, terwijl de gemeente Westervoort eindverantwoordelijk is voor het bestemmingsplan. Bij dit alles is voorzien in beroepsprocedures. Na vaststelling van beide plannen worden de benodigde vergunningen aangevraagd. Waarschijnlijk komen die vergunningen in 2005 beschikbaar. Dan kan de aanleg beginnen.

Inspreek: wat vindt u ervan?

De eerste mogelijkheid om in te spreken is tijdens de terinzagelegging van de Projectnota/Milieueffect-rapport, het dijkverleggingsplan en het bestemmingsplan. In deze inspraakronde staan de volgende vragen centraal:

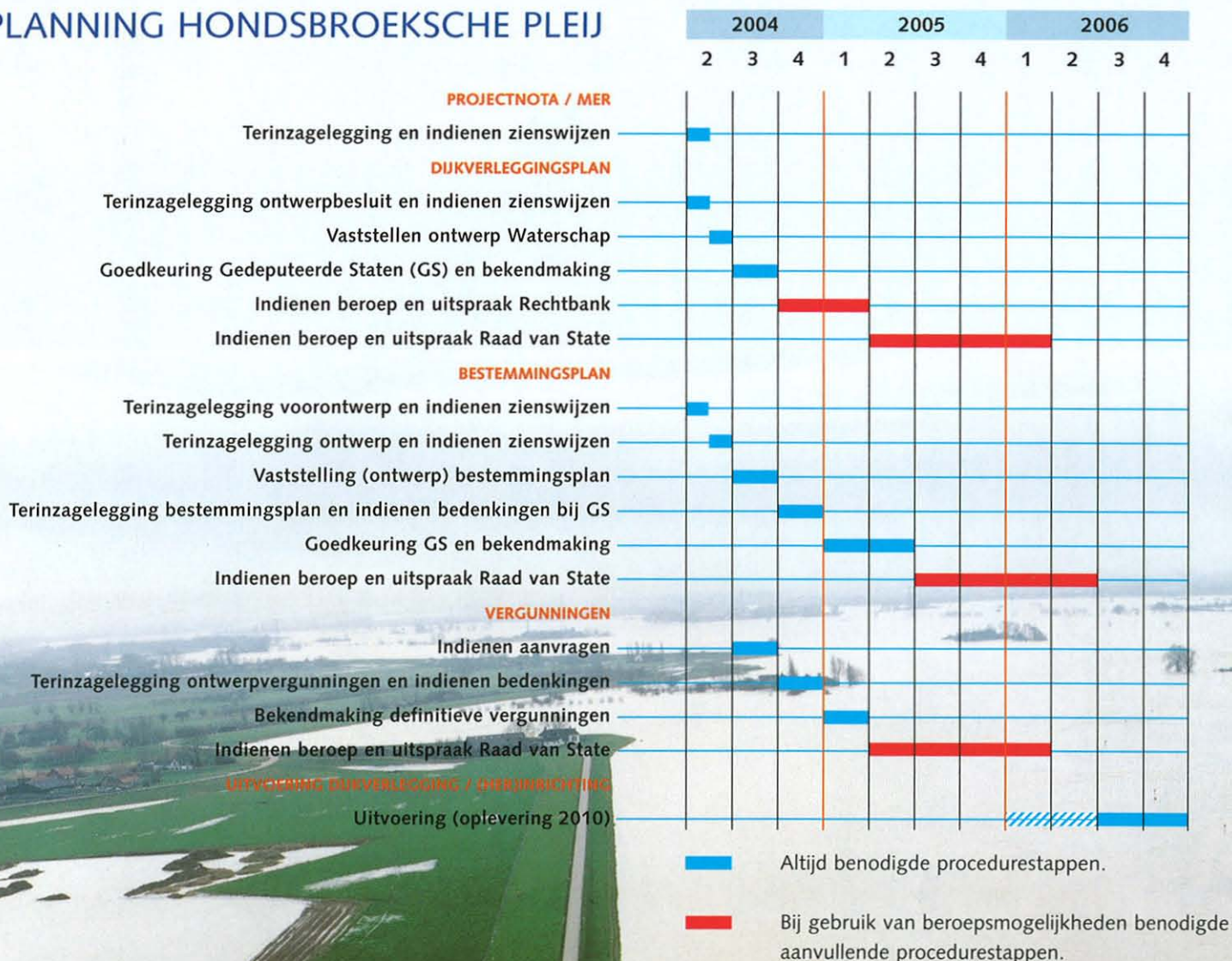
- Vindt u dat er voldoende informatie op tafel is gekomen om een verantwoord besluit te nemen?
- Wat is uw mening over de voorgestelde maatregelen, en welke argumenten zijn daarvoor van belang?

Een tweede mogelijkheid om in te spreken is tijdens de terinzagelegging van de benodigde vergunningen.

De inspraak wordt aangekondigd in de lokale media, waarbij wordt aangegeven:

- waar u welke documenten kunt inzien;
- binnen welke termijn u kunt reageren en aan wie u uw reactie moet richten;
- waar en wanneer er informatiebijeenkomsten en voorlichtingsbijeenkomsten zijn.

PLANNING HONDSBROEKSCH E PLEIJ

Meer informatie

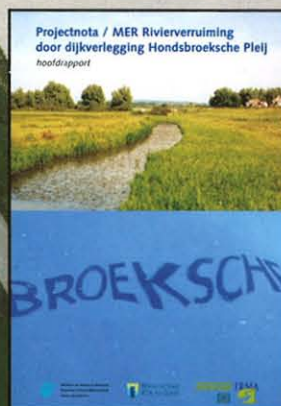
Wilt u meer weten over het project surf dan naar www.hondsbroekschepleij.nl of neem contact op met:

Waterschap Rijn en IJssel
Projectmanager dijkverbetering
de heer L.I.W. de Munk
Telefoon (0314) 369 446

Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland
Projectleider rivierverruiming
de heer G. Schaap
Postbus 9070
6800 ED Arnhem
Telefoon (026) 368 81 69

Provincie Gelderland
Afdeling communicatie
Telefoon (026) 359 90 00

De rapporten zijn bij het Waterschap en Rijkswaterstaat in te zien. Tijdens de inspraakperiodes liggen de rapporten op meerdere plaatsen ter inzage. Nadere informatie hierover is te verkrijgen bij nevenstaande instanties.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Oost-Nederland

Waterschap
Rijn en IJssel

TOEGANG AAN HET WATERSCHAP
TOEGANG AAN HET WATERSCHAP
TOEGANG AAN HET WATERSCHAP

IRMA